

การเผยแพร่ผลงานวิชาการ สืบเนื่องจากการจัดการความรู้ (KM) และการนำไปใช้ประโยชน์

คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คำนำ

การจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นแนวทางในการส่งเสริม พัฒนาความรู้ ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีการเรียนรู้ร่วมกันและเกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่มีประสบการณ์ตรง ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 กำหนดในมาตรา 11 ว่าส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมต่อสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถสร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน และตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะ ตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2562 องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 การบริหารของคณะเพื่อกำกับติดตามผลลัพธ์ตามพันธกิจ กลุ่มสถาบัน และเอกลักษณ์ของคณะ กำหนดให้มีการค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีจากความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคล ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ตามประเด็นความรู้ อย่างน้อยครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย จัดเก็บอย่างเป็นระบบโดยเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรและนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้จัดทำแผนการจัดการความรู้ ด้านการผลิตบัณฑิต 3 ประเด็น ดังนี้ 1) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 2) แนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และ 3) การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ถอดบทเรียน สรุปเป็นองค์ความรู้และดำเนินการเผยแพร่ผลงานวิชาการสืบเนื่องจากการจัดการความรู้ (KM) ในการประชุมวิชาการ “วิทยาการจัดการเทพสตรีวิชาการ” ระดับชาติ ครั้งที่ 7 นานาชาติ ครั้งที่ 4 วันที่ 26 – 27 พฤษภาคม 2565 ณ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี Zoom Cloud Meetings (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)

คณะผู้จัดทำ

พฤษภาคม 2565

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

การเผยแพร่ผลงานวิชาการสืบเนื่องจากการจัดการความรู้ (KM) และการนำไปใช้ประโยชน์

การจัดการความรู้ (KM) โครงการวิจัย (ทุนส่วนตัว) คณะวิทยาการจัดการ ๑

การจัดการความรู้ (KM) แนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะวิทยาการจัดการ ๗๔

การจัดการความรู้ (KM) สะท้อนปัญหาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ๙๐

คณะวิทยาการจัดการ

ภาคผนวก

แบบตอบรับ การเผยแพร่ผลงานวิชาการสืบเนื่องจากการจัดการความรู้ (KM) ๑๑๑

และการนำไปใช้ประโยชน์

การจัดการความรู้ (KM) :
โครงการวิจัย (ทุนส่วนตัว) คณะวิทยาการจัดการ
วันที่ 4 เมษายน 2565
ณ ห้องประชุมลพบุรี อาคาร 22 คณะวิทยาการจัดการ

ความเป็นมา

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มีได้จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (การวิจัยในชั้นเรียน) มีเพียงการสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ซึ่งมีปริมาณจำกัดเมื่อเทียบกับจำนวนคณาจารย์และบุคลากรทั้งมหาวิทยาลัย ทำให้คณาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้รับทุนนี้ ส่วนการขอทุนภายนอกหน่วยงานระดับชาติก็ได้หมายความว่าอาจารย์ทุกคนที่เสนอขอจะได้รับ การสนับสนุน ซึ่งโดยปกติคณาจารย์ส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยและของคณะวิทยาการจัดการจะขอทุนการวิจัย เพื่อดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนในแต่ละภาคการศึกษา โดยมหาวิทยาลัยจัดสรรมาให้ตามจำนวนคณาจารย์ของ แต่ละคณะ ประกอบกับตั้งแต่ปี 2563 ประสบปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้อาจารย์ส่วนใหญ่ที่เคยเสนอขอทุนเพื่อดำเนินโครงการบริการวิชาการ ต้องคืนทุนและหยุดดำเนิน โครงการ เนื่องจากประสบปัญหาไม่สามารถลงพื้นที่แบบเผชิญหน้าเพื่อให้บริการวิชาการได้เต็มศักยภาพ

การได้รับจัดสรรงบประมาณทั้งภายในมหาวิทยาลัยหรือจากหน่วยงานภายนอกเพื่อดำเนินการวิจัย มี ผลให้อาจารย์สามารถนำไปใช้นับภาระงานด้านการวิจัยและสร้างสรรค์วิชาการในการประเมินผลการปฏิบัติ ราชการ โดยที่ผ่านมามีอาจารย์ส่วนใหญ่ที่ไม่ได้รับทุนวิจัยจากหน่วยงานภายนอกหรือการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ ความรู้หรือโครงการบริการวิชาการต่าง ๆ ก็ขอทุนเพื่อดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (การ วิจัยในชั้นเรียน) โดยได้รับการจัดสรรอย่างทั่วถึงทุกคน ทุกภาคการศึกษา ถึงแม้จำนวนเงินทุนจะไม่มากก็ตาม

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายของมหาวิทยาลัยที่ไม่ให้การสนับสนุนทุนวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (การวิจัยในชั้นเรียน) ทำให้อาจารย์ส่วนหนึ่งได้รับผลกระทบไม่มีงานวิจัยไปใช้ นับภาระงานด้านการวิจัยและสร้างสรรค์วิชาการเพื่อประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการในแต่ละ วงรอบ ซึ่งเชื่อมโยงถึงผลกระทบต่อการพัฒนาการเรียนการสอน เนื่องจากการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเพื่อ แก้ปัญหาหรือการพัฒนาการเรียนการสอน

ดังนั้น ในปีการศึกษา 2564 คณะวิทยาการจัดการจึงแก้ปัญหาโดยการประกาศเปิดรับข้อเสนอ โครงการวิจัย (ทุนส่วนตัว) ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ การวิจัย ชุมชน หรือการวิจัยรูปแบบอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาการ วิชาชีพ ชุมชน สังคมและประเทศชาติ เพื่อ ตระหนักถึงการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตผลงานวิชาการในรูปแบบการวิจัยของคณาจารย์ เพื่อแสดงถึง ศักยภาพด้านวิชาการ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาองค์ความรู้ตามศาสตร์ ให้ สามารถนำไปใช้ในการนับภาระงานด้านการวิจัยและสร้างสรรค์วิชาการ (การนับภาระงานให้เป็นไปตาม ประกาศมหาวิทยาลัย) อีกทั้ง ยังเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ อีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยของคณาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาการเรียนการสอน โดยการบูรณาการกับการเรียนการสอน
3. เพื่อนำไปใช้สนับสนุนภาระงานด้านการวิจัยและสร้างสรรค์วิชาการในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
4. เพื่อเตรียมความพร้อมในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. คณาจารย์ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (ทุนส่วนตัว) ไม่ต่ำกว่า 3 เรื่อง
2. มีบทความวิชาการจากงานวิจัยเผยแพร่

เชิงคุณภาพ

คณาจารย์มีการพัฒนาตนเองด้านการวิจัย โดยนำผลการวิจัยไปบูรณาการกับการเรียนการสอน

ระยะเวลาดำเนินการ

1. การวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2564 (ระยะเวลาเป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย)

2. การวิจัยประเภทอื่น ๆ

ไม่เกิน 1 ปี (นับแต่วันที่ให้สัญญากับคณะวิทยาการจัดการ)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

งานวิชาการคณะวิทยาการจัดการ

ผลการดำเนินโครงการ

1. ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งเป็นครั้งแรกของโครงการ มีอาจารย์ส่งข้อเสนอโครงการวิจัย (ทุนส่วนตัว) จำนวน 18 เรื่อง จำแนกเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน จำนวน 16 เรื่อง และการวิจัยประเภทอื่น ๆ จำนวน 2 เรื่อง ดำเนินการวิจัยเสร็จสมบูรณ์เป็นรูปเล่มส่งคณะวิทยาการจัดการ จำนวน 15 เรื่อง ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการอีกจำนวน 3 เรื่อง เนื่องจากเป็นการวิจัยประเภทอื่น ๆ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลา โดยมีการนำไปใช้สนับสนุนภาระงานด้านการวิจัยและสร้างสรรค์วิชาการ และเผยแพร่ในเวทีการประชุมทางวิชาการระดับชาติ จำนวน 5 เรื่อง

2. คณะวิทยาการจัดการได้จัดกิจกรรมการจัดการความรู้ (KM) : โครงการวิจัย (ทุนส่วนตัว) คณะวิทยาการจัดการ เพื่อถอดบทเรียนจากคณาจารย์ เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2565

ผลจากการจัดการความรู้ (KM)

ในการประชุมคณาจารย์คณะวิทยาการจัดการเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2565 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยโปรแกรม Zoom Cloud Meetings งานวิชาการซึ่งรับผิดชอบโครงการวิจัย (ทุนส่วนตัว) คณะวิทยาการจัดการ ได้สรุปข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการฯ ให้คณาจารย์ของคณะรับทราบ และร่วมถอดบทเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเสนอโครงการวิจัย (ทุนส่วนตัว) ได้สะท้อนความคิดเห็นเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการในปีต่อ ๆ ไป สรุปข้อมูลได้ดังนี้

1. คณาจารย์ของคณะมีความพึงพอใจต่อโครงการดังกล่าว โดยเฉพาะประเด็นการช่วยเหลือเรื่องภาระงานด้านการวิจัยและการสร้างสรรค์ผลงานวิชาการของคณาจารย์ที่ไม่ได้รับการจัดสรรทุนวิจัยต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยและจากหน่วยงานภายนอก ช่วยพัฒนาการเรียนการสอน และทำการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ได้ตรงตามศาสตร์ของตนเอง อีกทั้งยังสามารถนำไปตีพิมพ์เผยแพร่วารสารหรือการประชุมวิชาการระดับชาติเพื่อนำไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตร และมหาวิทยาลัยยังสนับสนุนรางวัลการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการอีกด้วย

2. คณาจารย์ของคณะมีความคิดเห็นว่าโครงการนี้ควรดำเนินอย่างต่อเนื่องทุกภาคการศึกษา เพื่อรองรับผู้ที่ไม่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยหรือโครงการบริการวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นผู้ยื่นข้อเสนอโครงการวิจัย (ทุนส่วนตัว) ก็คนก็ตาม หรือไม่มีผู้ยื่นขอในบางภาคการศึกษาก็ตาม แต่ก็ควรจะมีโครงการนี้ไว้

3. ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 คณะวิทยาการจัดการยังดำเนินโครงการนี้อย่างต่อเนื่องถึงแม้ว่าในปีงบประมาณ 2565 คณาจารย์ส่วนใหญ่ของคณะวิทยาการจัดการจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณการวิจัยองค์ความรู้ การวิจัยเพื่อรับใช้สังคม ได้รับงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก และได้ขอรับทุนสนับสนุนเพื่อดำเนินโครงการบริการวิชาการ (ทำสัญญานับเป็นภาระงานด้านการวิจัย) กันมากขึ้นเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีแนวโน้มคลี่คลายลง สามารถลงพื้นที่ดำเนินโครงการนี้ ทั้งนี้ เพื่อให้คณาจารย์ของคณะวิทยาการจัดการได้มีงานวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาตนเองและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยได้เปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย (ทุนส่วนตัว) ในช่วงเดือนมิถุนายน 2565

การจัดการความรู้ (KM) :
แนวทางการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะวิทยาการจัดการ
วันที่ 25 มีนาคม 2565 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ความเป็นมา

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ อยู่ในความรับผิดชอบของงานวิชาการและงานกิจการนักศึกษา โดยคณะวิทยาการจัดการได้จัดตั้งหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพขึ้นเพื่อดำเนินการและกำกับดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทั้งในรูปแบบการฝึกงานแบบปกติและสหกิจศึกษาจะต้องมีการบริหารจัดการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพสำหรับนักศึกษาของคณะวิทยาการจัดการซึ่งมีนักศึกษา 2 ประเภท คือ นักศึกษาภาคปกติ (ที่เรียนเต็มเวลา) และนักศึกษาภาคพิเศษ (เรียนเสาร์ – อาทิตย์) มีทั้งนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาตรี (เทียบโอน) เปิดสอน 8 สาขาวิชา ได้แก่ การบัญชี การตลาด การจัดการ การจัดการโลจิสติกส์ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ นิเทศศาสตร์ และการท่องเที่ยวและการโรงแรม

นับตั้งแต่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปี 2563 จนถึงปัจจุบัน ทำให้การออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ณ หน่วยงาน/สถานประกอบการ ประสบปัญหาทั้งทุกสถาบัน ในปีการศึกษา 2564 คณะวิทยาการจัดการจึงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกงานสำหรับนักศึกษาภาคปกติ โดยมี 2 แนวทางให้เลือก คือ 1) ออกฝึกงาน ณ หน่วยงาน/สถานประกอบการ หรือ 2) ไม่ออกฝึกงานแต่หลักสูตรและคณะมีการจัดกิจกรรมทดแทนการฝึกงานให้ ซึ่งปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญที่คณะวิทยาการจัดการต้องการดำเนินการดังกล่าว เนื่องจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 นโยบายและประกาศกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง มาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นโยบายการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย มาตรการต่าง ๆ จากทางจังหวัด ตลอดจนความพร้อมของหน่วยงาน/สถานประกอบการ และความสมัครใจของนักศึกษาและผู้ปกครอง

จากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้วยเหตุปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ประกอบกับปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2564 โดยมีการเปลี่ยนแปลงการวัดและประเมินผลกลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากที่เคยมีค่าระดับคะแนน เป็น ไม่มีค่าระดับคะแนน ซึ่งเริ่มใช้สำหรับนักศึกษารหัส 64 เป็นต้นไป ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ว่าด้วยการโอนผลการเรียน การเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบโอนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยพ.ศ. 2550 ซึ่งนักศึกษาระดับปริญญาตรี (เทียบโอน) และนักศึกษาภาคพิเศษที่มีงานประจำทำอยู่แล้ว อาจนำผลการเรียนมาเทียบโอนได้ หรือนำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มาเทียบโอนได้ (หากหลักสูตรพิจารณาอนุญาต) นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงของนโยบายการศึกษาและรูปแบบการศึกษาทั้งระดับนานาชาติและของประเทศไทยที่ให้โอกาสผู้เรียนมีทางเลือกหลากหลาย มุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการทลายกฎเกณฑ์เพื่อลดระยะเวลาการศึกษาให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้เร็วขึ้น ทำให้หลักสูตรสามารถปรับโครงสร้างหลักสูตร

ปรับแผนการเรียนรู้ได้อย่างยืดหยุ่นตามสถานการณ์โดยเฉพาะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพซึ่งสามารถออกแบบกิจกรรมหรือจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานภาพของผู้เรียนอีกด้วย

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้คณะวิทยาการจัดการต้องมีการศึกษาข้อมูลเพื่อทบทวนหาแนวทางและหารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้มีความสอดคล้องกับปัจจัย เงื่อนไข นโยบายการจัดการการศึกษาและสภาวะการณ์ของสังคม

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ให้สอดคล้องกับสถานภาพของนักศึกษา ข้อบังคับว่าด้วยการวัดและการประเมินผล นโยบายของกระทรวง และบริบทสังคม

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ	ได้บทความวิจัยอันเป็นผลสืบเนื่องจากการจัดการความรู้ จำนวน 1 เรื่อง
เชิงคุณภาพ	ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับนำไปใช้พัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของคณะวิทยาการจัดการ ที่สอดคล้องกับบริบทสังคมและการศึกษา

ระยะเวลาดำเนินการ

เก็บข้อมูล ปีการศึกษา 2564 (มิถุนายน 2564 – เมษายน 2565)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

งานวิชาการคณะวิทยาการจัดการ

ผลการจัดการความรู้

1. วิเคราะห์เอกสาร รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบันในการจัดการเรียนการสอนวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลสำคัญจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ได้แก่ 1) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2551 2) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2564 3) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ว่าด้วยการโอนผลการเรียน การเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบโอนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยพ.ศ. 2550 4) ประกาศกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง มาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)ฉบับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและ 5) คู่มือและเอกสารเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของคณะวิทยาการจัดการ

2. รวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากนักศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษที่ลงทะเบียนรายวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 260 คน

3. รวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากหน่วยงาน/สถานประกอบการที่นักศึกษาเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 8 คน

4. เชิญวิทยากรที่มีประสบการณ์และรับผิดชอบงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา จำนวน 2 คน จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มาถ่ายทอดประสบการณ์และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณาจารย์ของคณะวิทยาการจัดการ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2565

5. รวบรวมข้อมูลจากคณาจารย์คณะวิทยาการจัดการในวันที่คณะจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ (KM) ในวันที่ 25 มีนาคม 2565 โดยแบ่งอาจารย์ที่เข้าร่วมกิจกรรมออกเป็นกลุ่มย่อย (Breakout Rooms) ในโปรแกรม Zoom จำนวน 5 ห้องเพื่อร่วมกับแสดงความคิดเห็น หาแนวทาง รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน ตามคำถาม 5 ประเด็น ใช้เวลา 1 ชั่วโมง โดยมีตัวแทนคณะผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มในแต่ละห้องย่อย

6. ได้ข้อมูลแนวทางหรือรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของคณะวิทยาการจัดการ ดังนี้

6.1 การจัดการเรียนการสอนที่ปรับเปลี่ยนไปตามนโยบายกระทรวงและบริบทสังคม หลักสูตร และคณะกรรมการออกแบบกิจกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เหมาะสมกับสถานการณ์ได้อย่างยืดหยุ่น

6.2 นักศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ ระดับปริญญาตรี (เทียบโอน) ซึ่งเคยผ่านฝึกประสบการณ์วิชาชีพเมื่อครั้งเรียนระดับ ปวส. หรืออนุปริญญา และนักศึกษาภาคพิเศษที่ทำงานประจำแล้ว ควรอนุญาตให้เทียบโอนผลการเรียนวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้

6.3 นักศึกษาภาคพิเศษที่ยังไม่ได้ทำงานประจำ ควรมี 2 ทางเลือก คือ ให้ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือจัดกิจกรรมทดแทนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

6.4 การเปลี่ยนข้อบังคับว่าด้วยการวัดและประเมินผลการศึกษากลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จาก มีค่าระดับคะแนน เป็นไม่มีค่าระดับคะแนน อาจทำให้นักศึกษาไม่ให้ความสำคัญในฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

7. มีบทความวิจัยที่สืบเนื่องจากการจัดการความรู้เพื่อหาแนวทางพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของคณะวิทยาการ นำเสนอในการประชุมทางวิชาการระดับชาติ จำนวน 1 เรื่อง คือ การศึกษารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี นำเสนอในการประชุมทางวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 7 และนานาชาติ ครั้งที่ 4 “วิทยาการจัดการเทพสตรีวิชาการ” ระหว่างวันที่ 26 – 27 พฤษภาคม 2565 จัดโดยคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และภาคีเครือข่าย

การจัดการความรู้ (KM) :
สะท้อนปัญหาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ คณะวิทยาการจัดการ
วันที่ 30 มีนาคม 2565 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ความเป็นมา

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปลายปี 2563 ทำให้สถาบันการศึกษาทุกระดับต้องปรับรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของแต่ละแห่ง โดยคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้ปรับเป็นการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือการสอนออนไลน์มาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปทั้งผู้เรียนและผู้สอนต่างประสบปัญหาในการสอนออนไลน์ในประเด็นที่คล้ายคลึงกันโดยเฉพาะความไม่พร้อมในทุก ๆ ด้าน เช่น ขาดแคลนอุปกรณ์ในการเรียนรู้ สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่ดี ปัญหาค่าใช้จ่ายในการจัดหาสัญญาณอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือสำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ไม่ให้ความร่วมมือในการเรียน ขาดสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยเสริมประสิทธิภาพการสอน ด้านผู้สอนขาดทักษะในการสอนออนไลน์ กิจกรรมของผู้สอนไม่สอดคล้องกับการเรียนออนไลน์ การเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพจะต้องเป็นการสื่อสารสองทางระหว่างผู้สอนกับนักศึกษา ทั้งสองฝ่ายจะต้องมีความพร้อมในด้านเวลา อุปกรณ์ และความรู้ความสามารถในการเข้าถึงสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ปัจจัยด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านสถานที่ศึกษา และด้านใช้เทคโนโลยีเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสอนออนไลน์มาตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จนถึงภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ทั้งนักศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ การจัดการเรียนการสอนในระยะแรก ๆ ต่างประสบปัญหาลำบากคล้ายคลึงกับที่อื่น ๆ เกี่ยวกับความพร้อมของทุก ๆ ฝ่าย ทั้งมหาวิทยาลัย คณะวิชา คณาจารย์ นักศึกษา เครื่องมือและเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่นำมาใช้จัดการเรียนการสอน เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 คณะวิทยาการจัดการได้มีการจัดกิจกรรมถอดบทเรียนเพื่อให้ผู้สอนและนักศึกษาสะท้อนปัญหาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ โดยในส่วนของผู้สอนพบว่าส่วนใหญ่เริ่มคุ้นชินกับการสอนออนไลน์ ใช้อุปกรณ์และโปรแกรมหลักในการสอนได้อย่างชำนาญขึ้น แต่ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรค คือ นักศึกษาขาดปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน ไม่ยอมเปิดกล้องระหว่างสนทนากับผู้สอน ไม่ได้ตอบแบบเผชิญหน้า และบางส่วนทำกิจกรรมอื่นควบคู่ไประหว่างเรียนหรือเข้าออนไลน์ทิ้งไว้โดยไม่ได้ฟังอาจารย์สอน โดยเฉพาะส่วนใหญ่ นักศึกษาขาดการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือการระดมสมอง ขาดทักษะการสะท้อนคิด อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขาดการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน

อาจารย์ที่ประสบปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงมีความต้องการหาวิธีการสอน กิจกรรม หรือเครื่องมือ นำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว ในการถอดบทเรียนอาจารย์แต่ละท่านได้แลกเปลี่ยนวิธีการสอน โดยมีอาจารย์บางท่านได้แนะนำเว็บแอปพลิเคชัน Padlet (www.padlet.com) และ Mentimeter (www.mentimeter.com) ซึ่งสามารถดาวน์โหลดมาใช้งานได้ทั้งรูปแบบเสียค่าใช้จ่ายและฟรี และใช้ได้ทั้งกับคอมพิวเตอร์พีซี โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน ทั้งระบบ Android และ IOS เป็นแอปพลิเคชันที่นิยมใช้ในการสร้างการมีส่วนร่วม กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนโดยการพิมพ์ตอบคำถาม เนื่องจากนักศึกษาไม่ยอมเปิดกล้อง ไม่สื่อสารด้วยเสียง และขาดความมั่นใจในตัวเองที่จะเปิดกล้องได้ตอบกับผู้สอน หลังจากการถอดบทเรียนมีอาจารย์บางคนให้ความสนใจ ต้องการเรียนรู้และนำเว็บแอปพลิเคชัน

ดังกล่าวมาใช้เป็นเครื่องมือในการสอน คณะวิทยาการจัดการ จึงมอบหมายให้บุคลากรที่รับผิดชอบงานวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของคณะ ร่วมกันศึกษาวิจัยเพื่อติดตามผลของอาจารย์ที่นำเว็บแอปพลิเคชัน Padlet และ Mentimeter มาใช้สอนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของคณะวิทยาการจัดการต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสะท้อนปัญหาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของคณะวิทยาการจัดการ
2. เพื่อกำกับติดตามอาจารย์ที่นำแอปพลิเคชันต่าง ๆ มาใช้พัฒนาการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์
3. พัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการให้มีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. มีอาจารย์นำเว็บแอปพลิเคชัน Padlet และ Mentimeter ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพิ่มขึ้น

2. ได้บทความวิจัยอันเป็นผลสืบเนื่องจากการจัดการความรู้ จำนวน 1 เรื่อง
- เชิงคุณภาพ คณะอาจารย์มีการพัฒนาทักษะด้านการสอนออนไลน์ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนออนไลน์ของอาจารย์เพิ่มขึ้น

ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2564 (พฤศจิกายน 2564 – มีนาคม 2565)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

งานวิชาการคณะวิทยาการจัดการ

ผลการจัดการความรู้

1. ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2564 อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 5 คน มีการพัฒนาทักษะการสอนออนไลน์โดยการนำแอปพลิเคชัน Padlet และ Mentimeter มาใช้สอนเพื่อแก้ปัญหา นักศึกษาขาดการโต้ตอบระหว่างเรียน

2. นักศึกษาที่เรียนกับอาจารย์ทั้ง 5 คน ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการนำเว็บแอปพลิเคชัน Padlet และ Mentimeter มาใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ระดมความคิด และตอบคำถามต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.51 ($\bar{X}$ = 4.28) ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 10.15 ($\bar{X}$ = 0.41) และระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 4.34 ($\bar{X}$ = 0.13)

3. นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบแอปพลิเคชัน Padlet มากที่สุด (87.68%) โดยให้เหตุผลสำคัญคือมีการออกแบบหน้าตาสวยงาม ถูกใจนักศึกษา มีการวาง Lay Out ให้เลือกหลายรูปแบบ และมีสีสันสวยงาม มีพื้นหลังสำเร็จรูปหลากหลายและสามารถสร้างพื้นหลังเองได้ สามารถใส่ภาพ หรือเชื่อมโยงลิงก์ข้อมูลต่าง ๆ ได้ทั้งภาพ เสียงและวิดีโอ พิมพ์ข้อความได้ปริมาณมากไม่จำกัด และจะเข้ามาพิมพ์ข้อความแสดงความคิดเห็นหรือคำตอบเมื่อใดก็ได้หากอาจารย์ผู้สอนยังไม่ปิดลิงก์รับคำตอบ ซึ่งเหมาะแก่การระดมคำตอบที่ไม่จำกัดระยะเวลา

อีกด้วย ส่วน Mentimeter ซึ่งนักศึกษามีความชอบน้อยกว่า (12.31%) โดยให้เหตุผลว่ารูปร่างหน้าตาไม่สวยงามดึงดูดใจนักศึกษาได้เท่า Padlet ข้อจำกัดเรื่องจำนวนตัวอักษรที่พิมพ์ตอบ และความยุ่งยากที่ต้องใส่รหัสเข้าใช้งานแต่ละฟรีเซชันแต่ละการแสดงความคิดเห็น และการคลิกเข้าลิงก์ไปตอบคำถามในบางครั้งมีความติดขัด ต้องเข้าใหม่ป้อนรหัสใหม่ จึงไม่สะดวกสำหรับนักศึกษาที่มีสมาร์ทโฟนเพียงเครื่องเดียวสำหรับเรียนออนไลน์

4. อาจารย์ผู้สอนมีความพึงใจต่อการใช้เว็บแอปพลิเคชัน Padlet และ Mentimeter เป็นเครื่องมือช่วยแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน นักศึกษามีส่วนร่วมมากขึ้น เพราะใช้การโต้ตอบ ระดมความคิดเห็นด้วยการพิมพ์แทนโดยไม่ให้ระบุตัวตน และการที่ได้เห็นข้อมูลของเพื่อนคนอื่น ๆ ที่พิมพ์ไว้ก่อน ทำให้นักศึกษาที่ขาดความมั่นใจว่าจะตอบถูกตอบผิดหรือไม่กล้าแสดงความคิดเห็นก็จะอาศัยดูแนวคำตอบของเพื่อนแล้วพัฒนามาเป็นคำตอบของตนเอง เมื่อใช้วิธีการนี้บ่อย ๆ ขึ้น นักศึกษาก็จะเริ่มมั่นใจไม่กลัวว่าจะตอบผิดหรือแสดงความคิดเห็นไม่เหมือนเพื่อนคนอื่น ๆ

5. มีบทความวิจัยที่สืบเนื่องจากการจัดการความรู้เพื่อสะท้อนปัญหาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของคณะวิทยาการ นำเสนอในการประชุมทางวิชาการระดับชาติ จำนวน 1 เรื่อง คือ การใช้เว็บแอปพลิเคชันเพื่อพัฒนาทักษะสะท้อนคิดของนักศึกษา : กรณีการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นำเสนอในการประชุมทางวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 7 และนานาชาติ ครั้งที่ 4 “วิทยาการจัดการเทสตรีวิชาการ” ระหว่างวันที่ 26 – 27 พฤษภาคม 2565 จัดโดยคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และภาคีเครือข่าย
